

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 2, 11, 11¹, 13, 25, 27, 33
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 11² STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Papildyti 2 straipsnį 1¹ dalimi ir ją išdėstyti taip:

„1¹. Ekshumavimas – kapinėse palaidotų žmogaus palaikų, taip pat kremuotų palaikų, esančių urnoje (kapsulėje), atkasimas ir iškėlimas iš kapo, laidojimo rūšio, kolumbariumo nišos ar kitos tam skirtos vietos.“

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11 straipsnis. Reikalavimai kremavimo įmonei

1. Verstis šio įstatymo nustatyta kremavimo veikla leidžiama Lietuvos Respublikoje įsteigtiems juridiniams asmenims, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigtiems juridiniams asmenims ar kitoms organizacijoms arba jų filialams, turintiems Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos institucijos (**toliau – licencijas išduodanti institucija**) išduotą kremavimo veiklos licenciją. ~~Aplinkos ministerija ar jos įgaliota~~ **Licencijas išduodanti** institucija kremavimo veiklos licencijas išduoda, keičia, ~~išduoda jų dublikatus~~ **patikslina**, atsisako išduoti licenciją, įspėja apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, sustabdo ar panaikina licencijos galiojimą, panaikina įspėjimą apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą arba panaikina licencijos galiojimo sustabdymą vadovaudamasi šiuo įstatymu ir Vyriausybės patvirtintomis Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėmis.

2. Kremavimo įmonė, vykdydama veiklą, privalo laikytis ~~Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos~~ **aplinkos ministro** nustatytų aplinkosaugos reikalavimų.

3. Kremavimo įmonė privalo:

1) turėti kremavimo veiklai vykdyti ~~reikiamos kvalifikacijos personalą,~~ **reikalingą įrangą, atitinkančią aplinkos ministro nustatytus aplinkosaugos reikalavimus;**

2) ~~ir~~ **valdyti nuosavybės, patikėjimo ar panaudos teise** patalpas, atitinkančias Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus visuomenės sveikatos saugos, ~~darbuotojų saugos ir sveikatos bei aplinkosaugos reikalavimus,~~ **ir turėti Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka išduotą leidimą-higienos pasą kremavimo veiklai nurodytoje veiklos vykdymo vietoje;**

4. Kremavimo įmonė, kuri nutraukia kremavimo veiklą, šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus, kurių saugojimo terminas nėra pasibaigęs, tolesniam saugojimui turi perduoti Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.“

3 straipsnis. 11¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11¹ straipsnis. Kremavimo veiklos licencijavimas

1. Šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys, norintys gauti **ar keisti** kremavimo veiklos licencijas, privalo atitikti šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nurodytus reikalavimus ~~ir turėti leidimą higienos pasą kremavimo veiklai, išduotą Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.~~

2. Asmuo, norintis gauti **ar keisti** kremavimo veiklos licenciją (toliau šiame straipsnyje – pareiškėjas), turi Aplinkos ministerijai ar jos įgaliotai **Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka licencijas išduodančiai** institucijai pateikti prašymą ~~Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka.~~ Prie prašymo pridedami Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nurodyti dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas atitinka šio straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus. ir **Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nurodytą dokumentą, įrodantį, kad pareiškėjo veiklai vykdyti reikalinga įranga atitinka aplinkos ministro nustatytus aplinkosaugos reikalavimus.**

3. Aplinkos ministerija ar jos įgaliota **Licencijas išduodanti** institucija, gavusi šio straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus, per 5 darbo dienas raštu kreipiasi į Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą, kad jis pateiktų duomenis apie **patikrina Licencijų informacinėje sistemoje ar pareiškėjui** Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka ~~pareiškėjui išduotą leidimą higienos pasą (leidimus higienos pasus) išduotas (išduoti) leidimas-higienos pasas (leidimai-higienos pasai)~~ kremavimo veiklai **vykdyti nurodytoje (nurodytose) veiklos vykdymo vietoje (vietose).** Nacionalinis visuomenės sveikatos centras duomenis apie ~~pareiškėjui išduotą leidimą higienos pasą (leidimus higienos pasus)~~ kremavimo veiklai privalo pateikti per 10 darbo dienų nuo licencijas išduodančios institucijos rašto gavimo dienos.

4. Aplinkos ministerija ar jos įgaliota **Licencijas išduodanti** institucija, priėmusi per 20 darbo dienų nuo visų 11¹ straipsnio 2 dalyje nurodytų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos **priima** sprendimą **Licencijų informacinėje sistemoje išduoti ar keisti** kremavimo veiklos licenciją arba motyvuotą sprendimą atsisakyti ją išduoti **ar keisti**; ir apie ~~priimtą sprendimą~~ tai raštu informuoja pareiškėją, **nurodydama sprendimo priėmimo motyvus, pagrindus ir sprendimo apskundimo tvarką. Sprendimo išduoti ar keisti kremavimo veiklos licenciją priėmimo terminas gali būti pratęstas 10 darbo dienų licencijas išduodančios institucijos motyvuotu sprendimu.** Laikotarpis, per kurį pareiškėjas šalina ~~Aplinkos ministerijos ar jos įgaliotos licencijas išduodančios~~ institucijos nurodytus trūkumus, neįskaitomas į kremavimo veiklos licencijos išdavimo **ar keitimo** terminą ir tokiu atveju sprendimo išduoti **ar keisti** licenciją ar atsisakyti išduoti **ar keisti** licenciją priėmimo terminas skaičiuojamas nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo dienos.

5. Kremavimo veiklos licenciją atsisakoma išduoti **ar keisti** šiais atvejais:

- 1) jeigu pareiškėjas neatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų reikalavimų;
- 2) jeigu pareiškėjas pateikia ne visus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus arba netaisyklingai užpildytus dokumentus arba pateikia dokumentus, neatitinkančius jiems keliamų reikalavimų, arba neteisingus duomenis ir per nustatytą terminą nepašalina trūkumų;

3) jeigu pareiškėjui buvo panaikintas kremavimo veiklos licencijos galiojimas ir nuo licencijos galiojimo panaikinimo nepraėjo 6 mėnesiai. Ši nuostata netaikoma, kai licencijos galiojimas panaikintas kremavimo įmonės prašymu.

~~6. Kremavimo veiklos licencijos dublikatas išduodamas Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais, jeigu kremavimo įmonė praranda arba sugadina licencijos originalą.~~

76. Pasikeitus bent vienam iš Kremavimo kremavimo veiklos licencijos turėtojas turėtojo duomenų: pavadinimui, kodui, buveinės adresui, pakeitimai daromi Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo duomenų pasikeitimo dienos kremavimo įmonė privalo pranešti apie pasikeitusius duomenis licencijas išduodančiai institucijai ir pateikti jai prašymą dėl licencijos patikslinimo, kai pasikeičia bent vienas iš licencijoje nurodytų kremavimo įmonės duomenų: teisinė forma, pavadinimas, kodas. Licencijas išduodanti institucija gavusi prašymą patikslinti licenciją ją patikslina ne vėliau kaip per 5 darbo dienas.

7. Kai kremavimo įmonė nori vykdyti kremavimo veiklą kitoje veiklos vykdymo vietoje, ji privalo kreiptis dėl kremavimo veiklos licencijos keitimo.

8. Aplinkos ministerija ar jos įgaliota **Licencijas išduodanti** institucija priima sprendimą įspėti kremavimo įmonę apie galimą kremavimo veiklos licencijos galiojimo sustabdymą ir nustato ne ilgesnį kaip 20 darbo dienų terminą nustatytiems pažeidimams pašalinti, jeigu paaiškėja, kad kremavimo veiklos licencijai gauti pareiškėjas pateikė neteisingus duomenis.

9. Kremavimo veiklos licencijos galiojimas sustabdomas šiais atvejais:

1) kremavimo įmonės prašymu;

2) jeigu buvo priimtas sprendimas įspėti kremavimo įmonę apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir per sprendime ~~nustatyta~~ **nurodytą** terminą kremavimo įmonė nepateikė dokumentų, patvirtinančių, kad pažeidimai pašalinti, arba pateiktų dokumentų nepakanka nustatyti, kad pažeidimai pašalinti, ir yra pasibaigęs pažeidimų pašalinimo terminas;

3) jeigu gautas šio įstatymo 30 straipsnyje nurodytų kremavimo įmonių veiklą kontroliuojančių valstybinės priežiūros institucijų motyvuotas rašytinis pasiūlymas sustabdyti kremavimo veiklos licencijos galiojimą dėl nustatytų kremavimo veiklos reikalavimų pažeidimų ir dokumentai su išvada (išvadomis), patvirtinančia (patvirtinančiomis) priežastis, dėl kurių gali būti sustabdytas licencijos galiojimas;

4) jeigu sustabdomas ~~šio 11~~ **11** straipsnio ~~4~~ **3** dalyje nurodyto leidimo-higienos paso galiojimas. ~~Nacionalinis visuomenės sveikatos centras, sustabdęs~~ **Institucija, sustabdžiusi** leidimo-higienos paso galiojimą, turi per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti licencijas išduodančią instituciją ir nurodyti jo sustabdymo galiojimo terminą.

10. Sprendimą dėl licencijos galiojimo sustabdymo ~~Aplinkos ministerija ar jos įgaliota~~ **licencijas išduodanti** institucija priima per 5 darbo dienas nuo informacijos apie šio straipsnio 9 dalyje nurodytų aplinkybių atsiradimą gavimo dienos ir ~~nustato ne ilgesnį kaip 3 mėnesių~~ **nurodo Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklėse nustatyta** terminą, per kurį kremavimo įmonė turi pašalinti pažeidimus, dėl kurių licencijos galiojimas buvo sustabdytas, išskyrus atvejus, kai sprendimas sustabdyti licencijos galiojimą priimamas šio straipsnio 9 dalies 1 ir 3 punktuose nurodytais atvejais. Šio straipsnio 9 dalies 3 punkte nurodytu atveju pažeidimų pašalinimo terminas ~~nustatomas~~ **nurodomas** pagal gautoje informacijoje nurodytą terminą.

11. Kremavimo veiklos licencijos galiojimas panaikinamas šiais atvejais:

1) kremavimo įmonės prašymu;
 2) jeigu buvo priimtas sprendimas sustabdyti licencijos galiojimą šio straipsnio 9 dalies 2 ar 3 punktuose nurodytais pagrindais ir per šiame sprendime sustabdyti licencijos galiojimą nustatytą terminą kremavimo įmonė nepateikė dokumentų, įrodančių, kad pašalinti pažeidimai, dėl kurių licencijos galiojimas buvo sustabdytas, arba pateiktų dokumentų nepakanka nustatyti, kad nurodyti pažeidimai pašalinti, ir yra pasibaigęs pažeidimų pašalinimo terminas;

3) jeigu nustatoma, kad licencijos galiojimo sustabdymo metu kremavimo įmonė vykdo kremavimo veiklą;

4) ~~jeigu kremavimo įmonė likviduojama ar reorganizuojama;~~

5) jeigu panaikinamas ~~šio 11~~ straipsnio ~~4~~ 3 dalyje nurodyto leidimo-higienos paso galiojimas. ~~Nacionalinis visuomenės sveikatos centras~~ **Institucija, panaikinusi leidimo-higienos paso galiojimą**, apie tai raštu informuoja licencijas išduodančią instituciją per 3 darbo dienas nuo leidimo-higienos paso galiojimo panaikinimo dienos.

12. ~~Aplinkos ministerija ar jos įgaliota~~ **Licencijas išduodanti** institucija apie priimtą sprendimą įspėti kremavimo įmonę apie galimą kremavimo veiklos licencijos galiojimo sustabdymą arba sustabdyti licencijos galiojimą, arba panaikinti licencijos galiojimą ~~raštu informuoja kremavimo įmonę, nurodydama sprendimo priėmimo priežastį (priežastis)~~ **Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka ir terminais praneša kremavimo įmonei, nurodydama sprendimo priėmimo motyvus, pagrindus ir sprendimo apskundimo tvarką.**

13. Jeigu ~~Aplinkos ministerija ar jos įgaliota~~ **licencijas išduodanti** institucija priima sprendimą sustabdyti kremavimo veiklos licencijos galiojimą arba panaikinti licencijos galiojimą, kremavimo įmonė privalo atitinkamai sustabdyti arba nutraukti kremavimo veiklą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pranešimo apie licencijos galiojimo sustabdymą arba panaikinimą gavimo (įteikimo pagal pašto žymas) dienos.

14. Įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ar licencijos galiojimo sustabdymas panaikinamas kremavimo įmonei ~~Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka~~ **per licencijas išduodančios institucijos nurodytą terminą pateikus motyvuotą prašymą ir dokumentus, įrodančius, kad pašalinti pažeidimai, dėl kurių buvo priimtas sprendimas įspėti apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ar sustabdyti licencijos galiojimą. Licencijas išduodanti institucija, gavusi šioje dalyje nurodytus dokumentus, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo jų gavimo priima sprendimą panaikinti įspėjimą apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą arba licencijos galiojimo sustabdymą arba, jeigu pateiktų dokumentų nepakanka nustatyti, kad pažeidimai pašalinti, priima sprendimą atsisakyti panaikinti įspėjimą apie licencijos galiojimo sustabdymą arba licencijos galiojimo sustabdymą, o jeigu pažeidimų pašalinimo terminas yra pasibaigęs, priima atitinkamą sprendimą sustabdyti licencijos galiojimą ar panaikinti licencijos galiojimą. Kai licencijos galiojimas sustabdomas šio straipsnio 9 dalies 1 punkte nurodytu atveju, licencijos galiojimo sustabdymas panaikinamas per 5 darbo dienų nuo prašymo panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą gavimo dienos.**

15. Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija arba jų filialas, kuriems šio straipsnio 11 dalies 2 ir (ar) 3 punktuose nurodytais pagrindais buvo panaikintas jų turėtų kremavimo veiklos licencijų galiojimas, dėl naujos kremavimo veiklos

licencijos išdavimo gali kreiptis ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo licencijos galiojimo panaikinimo dienos.

~~16. Už kremavimo veiklos licencijos išdavimą, pakeitimą ar licencijos dublikato išdavimą imama Vyriausybės nustatyto dydžio valstybės rinkliava. Kremavimo veiklos licencija galioja neterminuotą laiką.~~

17. Apie kremavimo veiklos licencijų išdavimą, ~~pakeitimą~~ **keitimą, patikslinimą**, galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir licencijų galiojimo panaikinimą ~~Aplinkos~~ **ministerija ar jos įgaliota licencijas išduodanti** institucija skelbia savo interneto svetainėje.

4 straipsnis. Įstatymo papildymas 11² straipsniu

Papildyti Įstatymą 11² straipsniu:

„11² straipsnis. Kremavimo įmonės teisės ir pareigos

1. Kremavimo įmonė turi teisę verstis kremavimo veikla nurodytoje veiklos vykdymo vietoje.

2. Kremavimo įmonė privalo Įstatymo 11¹ straipsnio 13 dalyje nustatytais atvejais sustabdyti arba nutraukti licencijuojamą veiklą.“

5 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kremavimo krosnyje vienu metu galima kremuoti ne daugiau kaip vieno žmogaus palaikus, **išskyrus kremuojant vieno žmogaus vaisius iki 22-os nėštumo savaitės.**“

6 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 25 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Kapinėse kapavietės skiriamos neatlygintinai. **Už savivaldybės lėšomis įrengto kolumbariumo nišos suteikimą imamas savivaldybės tarybos nustatyto dydžio mokestis.**“

2. Pakeisti 25 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. ~~Palaidotus žmogaus palaikus galima ekshumuoti nesibaigus kapo ramybės laikotarpiui, kai yra palaidoto žmogaus artimųjų giminaičių prašymas ir~~ **Palaidoti žmogaus palaikai ekshumuojami palaidoto žmogaus sutuoktinio arba pilnamečių vaikų (įvaikių), tėvų (itėvių), jei jų nėra artimųjų giminaičių prašymu, jei jų nėra kultūros ministerijos įgaliotos institucijos prašymu istorinės atminties tyrimo tikslais ir turint Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka gautas išduotą Nacionalinio visuomenės sveikatos centro leidimas arba prokuroro nurodymu leidimą ekshumuoti žmogaus palaikus. Jei žmogaus palaikai ekshumuojami priėmus ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartį, prokuroras prieš ekshumavimą apie tai informuoja Sveikatos apsaugos ministerijos įgaliotą instituciją, kuri įvertinusi aplinkybes, per 3 darbo dienas nurodo, kokias apsaugojimo priemones turi naudoti ekshumavime ir ekshumuotų žmogaus palaikų pervežime dalyvausiantys asmenys. Ekshumavimo išlaidas apmoka pareiškėjas. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro leidimas nėra būtinas** **Leidimo ekshumuoti žmogaus palaikus nereikia ekshumuojant palaidotas urnas, perkeltiant urnas iš vienos kolumbariumo nišos į kitą ir perkeltiant rūsyje palaidotus žmogaus palaikus, nebent būtų išskyrus atvejus kai atidaromas karstas.**“

3. Pakeisti 25 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Kapinių prižiūrėtojas **dalyvauja žmogaus palaikų ekshumavime ir** užtikrina, kad palaikų ekshumavimo metu nebūtų sutrikdyta viešoji tvarka ir būtų išvengta galimos infekcijos išplitimo.“

4. Papildyti 25 straipsnį 8 dalimi ir ją išdėstyti taip:

„8. Žemės judinimo darbų metu atsitiktinai radus žmogaus palaikus informuojama policija, atrasti žmogaus palaikai atkasami ir iškeliami Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos nustatyta tvarka.

7 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 27 straipsnio 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) asmens, kurio palaikai palaidoti kapinėse, vardą, pavardę, gimimo **data**, ~~ir~~ mirties vietą ir datą, asmens kodą, medicininio mirties liudijimo išdavimo datą ir numerį, o jeigu palaidotas (palaidoti) žmogaus vaisius (vaisiai) iki 22-os nėštumo savaitės, – moters, kurios vaisius (vaisiai) buvo kremuotas (kremuoti) arba nekremuotas (nekremuoti), vardą ir pavardę, gimimo datą, medicinos dokumentų išrašo datą;“.

2. Pakeisti 27 straipsnio 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) laidojančio asmens arba kito asmens, atsakingo už kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūrą: fizinio asmens vardą, pavardę, adresą, telefono numerį **ir elektroninio pašto adresą, jei jį turi**; juridinio asmens pavadinimą, teisinę formą, kodą, buveinę, telefono numerį **ir elektroninio pašto adresą.**“

8 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Kapinių žemės sklypus iki ~~2017~~**2028** m. sausio 1 d. savivaldybės privalo įregistruoti Nekilnojamojo turto registre Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, ~~teikdamas~~**teikdamos** pirmenybę į Kultūros vertybių registrą įrašytų kapinių žemės sklypų įregistravimui. Iki ~~2016~~**2023** m. sausio 1 d. savivaldybės privalo **savo interneto svetainėje paskelbti pagal Vyriausybės nustatytus reikalavimus sudaryti jų sudarytą ir savivaldybės tarybos patvirtintą visų savivaldybės teritorijoje esančių veikiančių, riboto laidojimo ir neveikiančių kapinių sąrašą ir skelbti juos savo interneto svetainėje. Šis sąrašas turi būti atnaujinamas ir tvirtinamas, ne rečiau kaip vieną kartą per metus.**“

9 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2022 m. gegužės 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos kultūros ministras ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministras iki 2022 m. balandžio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos ir nebaigtos procedūros dėl kremavimo veiklos licencijos galiojimo sustabdymo, sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo taip pat pateikti ir neišnagrinėti prašymai gauti, keisti kremavimo veiklos licenciją ar ekshumuoti žmogaus palaikus nagrinėjami pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusias procedūras.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas